

ДЕТСКА ГРАДИНА „ДЪГА“ ГР. КОТЕЛ ОБЩИНА КОТЕЛ
УЛ. Г. КРЪСТЕВИЧ 22 e-mail: Info-2003904@edu.mon.bg тел: 0894443517

Утвърждавам!
Директор: Бр. Железчева

ПРОГРАМНА СИСТЕМА
НА ДЕТСКА ГРАДИНА „ДЪГА“
ГР.КОТЕЛ
учебната 2024/2025

Настоящата програмната система е приета на заседание на Педагогически съвет с протокол № 1 от 15.09.2024г. и Заповед №1 от 15.09.2024г

Въведение

Програмната система на Детска градина „Дъга“ гр. Котел е цялостна концепция за развитието на детето с подходи и форми на педагогическо взаимодействие, подчинени на глобалната цел на стратегията за развитие на детската градина. Овладяване на книжовен български език като основа за повишаване на комуникативните компетентности и изграждане на позитивна възпитателно-образователна среда, която да създава у децата чувство на сигурност, увереност. В нея са синтезирани прийоми за реализиране на държавния образователен стандарт за предучилищно образование, принципите, подходите, методите и организационните форми на педагогическото взаимодействие в детската градина. Тя предлага педагогическа технология за постигане целите на предучилищното образование, обезпечена с методическо ръководство за учителя, материали и познавателни книжки за децата. Програмната система е концепция на интегриране на ресурси за ефективна организация на педагогическата дейност за реализиране на образователните цели и стратегия за развитие на институцията за постигане качество на образователната услуга и продукт за удовлетворяване очакванията на потребителите – деца, родители, учители, общност.

Цели на програмната система:

- Опазване живота и здравето на децата
- Създаване на условия за овладяване на книжовния български език и постигане на умения за общуване в различни социални условия и среда
- Създаване на условия за ранно детско развитие и подготовка на детето за училище – социална, познавателна, специална.
- Прилагане на образователни модели, съобразно европейските ключови компетенции индивидуалните и възрастовите особености на децата и целите на стратегията на детската градина за подобряване на образователните постижения на децата.

Принципи:

- Публичност и прозрачност, основани на сътрудничество и взаимодействие между учители, родители, деца и представители на РУО, общински и местни органи на управление
- Традиции и иновации – съхраняване на изпитани и даващи качествени резултати традиционни методи и технологии и прилагане на иновативни концепции съобразно спецификата на детската градина, индивидуалните и вътрешни потребности на всяко дете
- Системност и успеваемост– системност и последователност при проследяване на индивидуалното развитие на всяко дете и прилагане на изпитани и иновативни методи и технологии за повишаване на успеваемостта.
- Интегриране – на иновации в педагогическата и управленската дейност. Създаване на условия за интегриране на деца в неравностойно положение и деца от етническите малцинства на основата на предоставяне на равен достъп до качествено образование, хуманност, толерантност и опознаване на културните и социалните особености на другия в контекста на приобщаващото образование.
- Интелектуализация – повишаване на компетенциите на педагогическия персонал чрез допълнителна квалификация, обмяна на опит с други педагогически специалисти и създаване на условия за самоусъвършенстване / обогатяване на библиотечния фонд с научна и педагогическа литература, участия в конференции, семинари и практикуми/

Философия:

- Създаване на условия за изграждане на щастливо, мотивирано и уверено в собствените си сили дете
- Полагане основите за учене през целия живот, чрез осигуряване на физическото, познавателното, езиковото, духовно-нравственото, социалното, емоционалното и творческо развитие на децата
- Играта – ключова дейност
- Утвърждаване на националната идентичност

Приоритети на програмната система:

- Равен достъп до качествено образование на всички деца–зачитане на детската личност – детето в центъра на възпитателно-образователния процес, формиране на способни, отговорни, свободомислещи и толерантни личности; повишаване на обхвата на децата в задължителна предучилищна подготовка; намаляване на преждевременното напускане на училище; осигуряване на достъпна позитивна образователна среда
- Качество на образователната услуга и продукт – предоставяне на качествена образователна услуга, базирана на прилагането на иновативни методи и технологии, използване на предимствата на традиционната методика и ориентирана към динамичността на промените

- Интегриране – естествени интегративни връзки между образователните направления, интегриране на ресурси, възможност за интегриране на човешкия ресурс – работа в екип
- Интерактивни педагогически технологии за игрово-образователното пространство в детската градина като основа за бъдещото продължаващо обучение и индивидуален прогрес – универсалност на играта в процеса на педагогическото взаимодействие
- Емоционално балансирано пространство на взаимодействие в реална и виртуална среда между дете – учител – родител – общност
- Педагогическо взаимодействие насочено към придобиване на съвкупност от компетентности – знания , умения и отношения, необходими за успешното преминаване на детето към училищно образование, утвърждаване на доброжелателно и самоуверено поведение при общуването си с връстници и възрастните. Личностно ориентиран процес - детето активен субект – съхраняване на идентичността и уникалността на детската личност при максимално разгръщане потенциала ѝ и готовност за началната училищна степен, възпитаване в духа на хуманистичните ценности - толерантност, емпатия, сътрудничество и разбиране на другия условията на мултикултурна среда в глобализацията се свят, както и съхраняване на националните ценности като родолюбие и национално съзнание. Учителят и детето – партньори в процеса на педагогическото взаимодействие
- Интегриране на предучилищната и начална училищна степен – осъществяване на плавен преход от една образователна степен в друга със съдействието на квалифицирани педагози като значим компонент от организираната развиваща среда в детската градина
- Развиваща – удовлетворяваща потребностите и очакваните резултати на потребителите на образователната услуга – деца, учители, родители, общност
- Креативност – възможност за избор или изграждане на образователни технологии от педагога, вземане на информирани професионални решения от педагога
- Среда, предоставяща възможности за критическо мислене и креативност на детската личност
- Възможност за избор от педагога – креативност- вземане на информирани професионални решения
- Зачитане на правата на детската личност
- Модели за работа с родителската общност – осъществяване на педагогическо, целесъобразно и компетентно сътрудничество с родителите за пълноценно развитие на децата – участия на родителите и обществеността в значими дейности на детската градина
- Дигитална компетентност – прилагане на ИКТ в педагогическото взаимодействие – презентиране и прозрачност

Очаквани резултати при реализиране на програмната система

- Постигане на целта на образователния процес в предучилищна възраст
- Личностно и общо психично развитие на детето чрез неговата индивидуална и групова игрова и познавателна дейност
- Конкретизиране проследяване резултатите от предучилищно образование
- Сътрудничество между детската градина и родителите в процеса на възпитание, обучение и социализация на децата
- Оптимални взаимодействия между детската градина и други педагогически специалисти и институциите подпомагащи дейностите на детската градина

Подходи и форми на педагогическо взаимодействие

Подходи

1. Хуманно-личностен подход:

- Личният опит е в основата на субективния опит – детската градина осъзнава и систематизира стихийния опит на детето. Педагога създава атмосфера на взаимно доверие и непосредствено общуване, позволяваща осъществяването на самореализацията на личността и развитието на креативността ѝ в процеса на педагогическото взаимодействие.
- Възпитанието и обучението на детето се осъществяват чрез съчетаване на словесните с игрови, нагледни и практически интерактивни техники
- Придобиване от детето на културни компетенции чрез водещата игрова дейност.
- Търсене на индикатори за вътрешна динамика на играта и усвояване,на познание и креативност.
- Осигуряване на самоактуализацията на индивидуалността – стабилност на натрупаните знания и умения и приложимостта им в активно променящата се среда, присъединяване , приемане и адаптиране към промените – детето се чувства комфортно и уверено, самоуважение и толерантност

2.Рефлексивен и ценностно-ориентиран подход

- Развитие на такива качества като : самооценка, самоконтрол, саморегулация при решаване на игрови, практически и познавателни задачи
- Интегриране на всички процеси на взаимодействие, които развиват детската индивидуалност с цел стимулиране на представи, умения и компетенции
- Стимулиране на уменията за межкултурната рефлексия в рамките на общността и европейското образователно пространство.
- Съхраняване и популяризиране на националните ценности традиционно-обредната система на общността.

3. Комуникативно-експресивен и креативен подход:

- Разчита се на неформални контакти, общи желания, идеи и проекти;
- Подпомага се индивидуалната експресивност на детето;
- Акцентира се върху креативните прояви на играта, познанието, общуването;
- Развиват се комуникативните умения, уменията за самопредставяне и за работа с другите - в диади, малки групи и в екип..

3. Ситуационен и интегрален подход

- Прилагането на ситуационния метод към възпитателния процес в детската градина позволява да се проектират педагогически ситуации, които рефлектират върху практиката. Той е личностно ориентиран подход, използван във възпитанието на детето.

4. Системно-интегрален подход

- Реализира се чрез междупредметни връзки.
- Принципът за интегралност и системност е свързан с изграждащата се представа за обектите и явленията от заобикалящия свят. Компетенциите на детето е необходимо да се основават на една интегрална картина за света с природни и социални характеристики и информация от различните направления на човешкото познание

5. Конструктивен подход

- Конструктивните решения на децата при тази дейност се основават на откриване и прилагане на аналогия по форма, функция, цвят, структурно композиционно изграждане , пропорции и други признаци на подобие между природните форми и предмета на конструктивната дейност. Този метод способства в особено голяма степен за развитие на асоциативно – образното мислене и творческо въображение у децата, близък и достъпен до техните възрастови интереси и възможности

6. Креативност и успеваемост

Креативността включва различни начини на мислене, разчупване на установения модел за оценяване. Различното мислене е от особено значение, тъй като то може да генерира идеи, които са новаторски.

Форми на педагогическо взаимодействие – основни и допълнителни

Основна форма-педагогическа ситуация.

В детското градина педагогическото взаимодействие се осъществява в педагогически ситуации. Педагогическата ситуация протича под формата на игра. Чрез нея се интегрират двата процеса – на възпитание и обучение, съобразени с играта и личният предметно-практически опит на детето в групата. Педагогическата ситуация е обучаваща, игрово-познавателна и практическа. Те се организират само в учебно време за периода от 15 септември до 31 май на следващата календарна година и осигуряват постигането на компетентностите, определени в Държавния образователен стандарт за предучилищно образование. Те са планирани и провокирани по инициатива на педагога. Конкретното разпределяне на педагогическите ситуации по образователни направления се осъществява в седмично разпределение. Седмичното разпределение се разработва по възрастови групи от учителите преди началото на учебната година и се утвърждава от директора на детската градина. Основни форми на педагогическо взаимодействие се провеждат по образователните направления:

1. Български език и литература

2. Математика

3. Околен свят

4. Изобразително изкуство

5. Музика

6. Конструирани и технологии

7. Физическа култура

- ✓ Педагогическата ситуация осигурява съответствие между житейската и педагогическата реалност
- ✓ По естествено се привнасят житейските ценности в педагогическото ежедневие
- ✓ Поставя се акцент върху процеса в който се формират знанията и уменията

- ✓ Отражава се динамиката и гъвкавостта в общуването
- ✓ Стимулира бързи комуникативни рефлексии, чувство за самостоятелност, независимост

Допълнителните форми на педагогическо взаимодействие съдействат за разширяване и усъвършенстване на отделните компетентности, които допринасят за личностното им развитие и за разнообразяване живота на детето по седемте направления. Допълнителните форми се организират по преценка на учителя в съответствие с интересите и потребностите на децата. Видовете допълнителни форми са самостоятелни дейности по избор на детето, в зависимост от условията в групата и дейности организирани от детския учител - различни видове игри, състезания, конкурси, спортни празници, тържества, развлечения, наблюдения на обекти от околната среда. Допълнителните форми на педагогическо взаимодействие се провеждат както следва:

1. за периода на учебното време - 15 септември - 31 май
2. за периода на учебното време като допълнителни дейности извън ДОСПО
3. за периода на неучебното време - 1 юни - 14 септември

Допълнителните форми по т. 1 се организират по преценка на учителя и в съответствие с цялостната организация на деня, потребностите на децата.

Допълнителните форми по т.2 се организират от директора на детската градина, след решение на педагогическия съвет за съответната учебна година.

Допълнителните форми на педагогическо взаимодействие, организирани извън времето на ПС и които са част от системните дейности в детската градина са обвързани с възпитание на здравно-хигиенни навици, повишаване на двигателната активност на децата и имат ежедневен и допълнителен характер. Това са утринната гимнастика, подготовката за закуска, обяд, раздвижване след отидих. Сред тях са ежегодните спортни празници, представления, посещения в библиотеката, излети, разходки, дейностите по избор.

Основните и допълнителните форми на педагогическо взаимодействие се осъществяват в целодневна, полудневна и почасова форма на организация или в самостоятелна организация по избор на родителя при условия и по ред, определени с държавния образователен стандарт за предучилищно образование.

Разпределение на формите на педагогическо взаимодействие

Минимален общ седмичен брой на педагогическите ситуации за постигане на компетентностите по чл.27, ал.2 от Наредба №5 от 03.06.2016 г. за предучилищно образование.

Образователно направление	Първа група	Втора група	Трета група	Четвърта група	Разновъзрастова група
Български език и литература	1	2	2	3	2
Математика	1	1	2	3	2
Околен свят	1	2	2	2	2
Изобразително изкуство	2	2	2	2	2
Музика	2	2	2	2	2
Конструиране и технологии	1	1	2	2	2
Физическа култура	3	3	3	3	3
Общ брой	11	13	15	17	15

Максималният общ седмичен брой на педагогическите ситуации за всяка възрастова група не може да надвишава минималния общ брой с повече от пет педагогически ситуации – за целодневна организация, и с повече от две педагогически ситуации – за полудневна и почасова организация.

Групите в ДГ “Дъга“ гр. Котел, за учебната 2024/2025г. са 5 целодневни- I гр./3г./; разновъзрастова I;

II; III / 3,4,5 г.; II гр. задължителна /4г./; III гр./5г./; IV гр. задължителна/6г./. Работи се с познавателни книжки по програмна система утвърдена от МОН и избрана от педагогическия екип на

заседание на педагогически съвет съгласувана с Обществения съвет. Предвид преобладаването на деца, чиито майчин език е различен от българския педагогическият екип на ДГ "Дъга" реши да завиши с една седмично ситуацииите по БЕЛ за всички възрастови групи, и с 1 по Околен свят за I; II; III; IV и V разновъзрастова /I II III/ група с цел повишаване на компетентностите по посочените направления и по-добрата социализация на децата, също се завишават с една ситуацииите по Музика и с една по ИИ заради новото образователно направление „Интеркултурен диалог и взаимодействие“ по проект „Аз променям света“.

Така се очерта следната норма на педагогически ситуации по групи: Така представеното разпределение е съобразено с нормативната база за съответната възрастова група в детската градина.

**РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ФОРМИТЕ НА ПЕДАГОГИЧЕСКО
ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ, ЦЕЛОДНЕВНА ОРГАНИЗАЦИЯ
ДГ „ДЪГА“ гр. Котел за учебната 2024/2025г.**

Образователно направление	Първа група	Втора група	Трета група	Четвърта група	Разновъзраст. гр. I II III
БЕЛ	1+1	2+1	2+1	3+1	2+1
Математика	1	1	2	3	2
Околен свят	1+1	2+1	2+1	2+1	2+1
Изобразително изкуство	2+1	2+1	2+1	2+1	2+1
Музика	2+1	2+1	2+1	2+1	2+1
Конструиране и технологии	1	1	2	2	2
Физическа култура	3	3	3	3	3
Общ брой	11+4=15	13+4=19	15+4=19	17+4=21	15+4=19

Дневен режим при целодневна организация в учебно време 15.09.2024 до 31.05.2025г.

Режимен момент	Първа група-3г.	Втора група- 4г.	Трета група –5г.	Четвърта група-6г.	•Разновъзрастова изнесена трета и втора група и първа /5г. ; 4г; 3г./
Подготовка за прием на децата	6.00- 7.00ч	6.00-7.00ч.	6.00- 7.00ч	6.00- 7.00ч	7.00-8.30ч.
Прием на децата Дейности по избор, утр. раздвижване и др.	7.00- 8.30ч.	7.00-8.30ч.	7.00- 8.30ч	7.00- 8.30ч	7.00- 8.30ч.
Закуска	8.30-9.00ч.	8.30-9.00ч.	8.30-9.00ч.	8.30-9.00ч.	8.30-9.00ч.
Основни форми за педагог. взаим.- ПС	▪ 9.00-9.30 ▪ 9.30-10.00	▪ 9.00-9.30 ▪ 9.45-10.15 ▪ 10.30-11.00	▪ 9.00-9.30 ▪ 9.45-10.15 ▪ 10.30-11.00	▪ 9.00-9.30 ▪ 9.45-10.15 ▪ 10.30-11.00 ▪ 11.15:11.45	▪ 9.00-9.30 ▪ 9.45-10.15 ▪ 10.30-11.00
Подкрепителна закуска	10.00ч.	10.15ч.	10.15ч.	10.15ч.	10.15ч.
Дейности по избор,интереси , ателиета, игри на открито/закрито/	10.30-12.00ч.	11.00-12.00ч.	11.00-12.00ч.	11.45-12.00ч.	11.00-12.00ч.
Обяд	12.00-13.00ч.	12.00-13.00ч.	12.00-13.00ч.	12.00-13.00ч.	12.00-13.00ч.
Следобедна почивка	13.00-15.30ч.	13.00-15.30ч.	13.00-15.15ч.	13.00-15.15ч.	13.00 -15.15ч.
Закуска	15.30-16.00ч.	15.30-16.00ч.	15.15-15.45ч.	15.15-15.45ч.	15.15-15.45ч.
Основни форми на педагогическо взаим.- ПС	16.00-16.30ч.	16.00-16.30ч.	15.45-16.15ч.	15.45-16.15ч.	15.45-16.15ч.
ДФ, дейности по избор и изпращане на децата	16.30-18.00ч.	16.30-18.00ч.	16.15-18.00ч.	16.15-18.00ч.	16.15-18.00ч.

Дневен режим в неучебно време 01.06.2024г. до 14.09.2025г.

Часови интервал	Дневен режим
6.00 -7.00	Подготовка за прием на децата на открито
7.00- 8.30	Прием на децата Дейности по избор, утр. раздвижване
8.30 - 9.00	Подготовка за закуска и сутрешна закуска
9.00 - 10.30	Игри – подвижни, спортни, музикални, ролеви, стимулационни и др. Дейности по избор на децата, дейности организирани от детския учител – наблюдения, експерименти, затвърдяване и разширяване на знанията и уменията на децата.
10.30 -10.45	Подкрепителна закуска. Време за почивка
10.45- 12.00	Допълнителни форми на педагогическо взаимодействие – разходка, игра на площадките, театър, рождени дни, подвижни игри, творчески игри, занимания по интереси Закалителни процедури – слънчеви и водни бани, игри с вода на двора на ДГ
12.00 - 13.00	Обяд
13.00 -15.20	Следобеден сън
15.20 - 15.45	Следобедна подкрепителна закуска
15.45 -18.00	Игри на двора Дейности по избор Изпращане на децата

ТЕМАТИЧНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ ЗА ВСЯКА ВЪЗРАСТОВА ГРУПА

Тематичното разпределение осигурява ритмичното и балансираното разпределяне на съдържанието по образователните направления и включва темите за постигане на отделни компетентности като очаквани резултати от обучението, както методите и формите за проследяване на постиженията на децата. Тематичното разпределение отчита интересите на децата и спецификата на образователната среда. То е част от програмната система и е подчинено на очакваните резултати от ДОС.

**Механизъм на взаимодействие между участниците в
предучилищното образование**

Участниците в предучилищното образование са педагогическите специалисти, родители, деца, непдагогическия персонал,Общ ествен съвет,РУО,Община, НПО, културни институции.

Сътрудничеството и взаимодействието между родителите и детската градина се осъществяват при условия и по ред определени с Правилника за дейността на детската градина, чрез:

1. индивидуални срещи в удобно за двете страни време;
2. родителски срещи;
3. присъствие и участие на родителите в процеса на предучилищното образование;
4. други форми за комуникация /предлагане на образователни материали за родители по проблематиката на семейното възпитание, обучения, тренинги/

Цели за съвместно сътрудничество между педагози от детската градина/училището и родители:

- ✓ Повишаване доверието в образователната система
- ✓ Активно участие на родителите за успешна адаптация и социализация на детето, както и в образованието на техните деца за подкрепа на личностното развитие на децата
- ✓ Създаване на условия за ранно детско развитие и подготовката на децата за училище
- ✓ Разбиране, подкрепа и споделена отговорност между детската градина и семейството за формиране на положително отношение към училището и мотивация за учене
- ✓ Съвместна работа за разбиране на ученето като ценност
- ✓ Разпределяне на правата, задълженията и отговорностите между детската градина и семейството за постигане на стратегическите цели и приоритетите на политиката за учене през целия живот

Акцентите в сътрудничеството „учител-родител“ са ориентирани към:

- ✓ Условия за подкрепа на детското развитие
- ✓ Повишаване на педагогическите компетентности на родителите
- ✓ Взаимодействия за подобряване на материалната база
- ✓ Празници и развлечения за децата

Сътрудничеството и взаимодействието между родителите и детската градина или училището се осъществяват чрез индивидуални консултации, родителски срещи, обучения, както и всеки път, когато конкретна ситуация или поведение на детето го прави необходимо- Глава десета, чл. 208, ал.1 от ЗПУО

Родителите дължат почит и уважение на педагогическите специалисти, които от своя страна зачитат правата и достойнството на самите родители като участници и партньори в системата на предучилищното образование - Глава единадесета, Раздел 2, чл.219, ал.2 и 3 от ЗПУО.

Родителите участват Обществения съвет на детската градина по реда, посочен в глава четиринадесета, чл.265 и чл.266 на ЗПУО.

Родителите имат права и задължения, посочени в глава десета, чл.209 и чл.210 на ЗПУО.

Позитивното семейно образование е свързано с грижи за благополучието на децата и общуване, които им дават възможност да постигнат най-добри резултати в отношенията в семейството, в детската градина, училището, с приятелите и в обществото.

Позитивното възпитание предполага родителите да развиват способностите на детето чрез признание, ориентиране в света и определяне на рамки, в които то се чувства сигурно и може да се развива в пълна степен.

Педагогическото образование на родителите е съдържателна и технологична рамка за провокиране на инициативност и сътрудничество между педагогическия екип и семейството.

Педагогическото образование предполага запознаване на родителите с ефективни методи и средства за възпитателно влияние чрез провокиране и оптимизация на техните житейско-възпитателни ориентации.

Педагогическото образование на родителите е свързано както с традиционни форми за сътрудничество със семейството/поддържане на постоянна връзка, родителски срещи/ така и с неформални интерактивни стратегии и технологии/социално-педагогически тренинг за оптимизация на житейско-педагогическата култура на семейството/.

Реализацията на педагогическото образование е свързано с образователни материали за родителите по проблематиката на семейното възпитание.

Работата в сътрудничество и партньорство между педагози и родители с основата, върху която се създават конкретните практики и опит за печелене на широка обществена подкрепа на детската градина като институция.

Механизмът за съвместна работа на институциите по обхващане и включване в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст включва създаване, актуализиране и дейност на екипи за съвместна работа на институциите за обхващане и включване в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст/ екипи за обхват/.

В случаите на обща и допълнителна подкрепа на личностното развитие на децата екипът за подкрепа за личностно развитие работи съвместно с родителите - чл.176, ал.5от ЗПУО.

ЗА ОБУЧЕНИЕ И ДЕЙСТВИЯ В УСЛОВИЯТА НА ИЗВЪНРЕДНА ЕПИДЕМИЧНА ОБСТАНОВКА И COVID МЕРКИ В ДЕТСКА ГРАДИНА „ДЪГА“ ГР. КОТЕЛ ОБЩ. КОТЕЛ ОБЛ. СЛИВЕН СЕ ИЗГОТВЯТ НАСОКИ, МЕРКИ И ИНСТРУКЦИИ, СЪОБРАЗЕНИ СЪС ЗАПОВЕД НА МИНИСТЪРА НА МЗ И МОН.

Изготвил:

/Бр. Железчева/